

ת"פ 35500/07/15 - מדינת ישראל נגד איתמר כהן, נועם אלימלך, יצחק אלחנן בן עמי, יוסף דוד, ישראל עבדי

בתי משפט

ת"פ 35500-07-15
09 אוקטובר 2016

בית המשפט המחוזי ירושלים
לפני כב' השופטת רבקה פרידמן-פלדמן
בעניין: מדינת ישראל

נגד

1. איתמר כהן
2. נועם אלימלך
3. יצחק אלחנן בן עמי
- (4. יוסף דוד)
- (5. ישראל עבדי)

גזר דין - לגבי נאשמים 1 ו- 3

1. נאשמים 1, 2 ו- 3 (להלן: "הנאשמים") הודו והורשעו, במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של ניסיון לחבלה חמורה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 333 בצירוף סעיף 335(א)(2) ובצירוף סעיף 29 וסעיף 25 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "החוק").

2. בהתאם לאמור בכתב האישום המתוקן בשלישית, בתאריך 4.7.15 יום שבת, מהשעה 14:00 ועד למועד האירוע המתואר להלן, בילה י.ב. (להלן: "המתלונן") ובני משפחתו, בברכת השחייה במלון "גני ירושלים" אשר ברחוב זאב וילנאי 4, ירושלים (להלן: "המקום").

בסמוך לשעה 17:00, במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, הנאשמים ששהו במקום, יחד עם לפחות שלושה אנשים נוספים, שזהותם אינה ידועה למאשימה (להלן: "הקבוצה"), השתוללו וזרקו חפצים בברכה. המתלונן ביקש מאחד מהאחרים שייזהרו על מנת שלא יפגעו בבתו בת החמש ששהתה בברכה אותה עת, ובתגובה השיב האחר: "מה אכפת לי, מי אתה בכלל?". לאחר שהמתלונן השיב שהוא אביה של הילדה, אמר האחר: "בוא החוצה". המתלונן יצא מהברכה ועמד כאשר הוא מחזיק את בתו על הידיים והתחיל ללכת לכיוון היציאה, הקבוצה הלכה בעקבותיו, אנשיה התקרבו אל המתלונן והתנפלו עליו, תוך שהם מקללים אותו, מאיימים עליו באומרים שידקרו אותו, שירצחו אותו אם לא יעזוב את המקום, שיחכו לו בחוץ, תוך שהם דוחפים אותו, מכים אותו בפניו ובוועטים בו.

ס.ב. אשתו של המתלונן, אשר הבחינה במתרחש, רצה לעברו ולקחה ממנו את הילדה. או אז, אחד מהאחרים רץ לעבר המתלונן וחבט בו בחוזקה בפניו ליד אוזנו. כתוצאה מכך, איבד המתלונן את שיווי המשקל, סוחרר ונפל על הרצפה. בעוד המתלונן שרוע על הרצפה, הנאשמים בעטו בו בגופו ובראשו. אחד מהנאשמים אחז בחפץ כלשהו והטיח אותו

בחוזקה בפניו של המתלונן, נאשם 2 בעט בגופו של המתלונן, אחד מהנאשמים אחז בחלק של רהיט מפלסטיק והכה בו את המתלונן, והנאשמים המשיכו לבעוט במתלונן בעודו על הארץ, הכו אותו באגרופים וזרקו עליו כסאות.

כתוצאה ממעשיהם של הנאשמים 1-3, נגרמו למתלונן חשד לשבר באף, המטומה מתחת לעין, חתך בלחי, שפשוף בשפה העליונה, אודם ונפיחות מעל האוזן, ושפשופים בגב, והוא סבל מהקאות בלילה שלאחר האירוע המתואר לעיל.

נאשמים 4-5 נכחו במקום.

יצוין כי לגבי נאשם 1 הוסכם על הצדדים שהודאתו היא מכח דיני השותפות, בהיותו נוכח במקום, ולא נטען שעשה את המיוחס לו במו ידיו (פרוטוקול עמ' 32).

הסדרי הטיעון:

3. הסדרי הטיעון כללו תיקון כתב האישום.

לגבי נאשמים 1-3: לא הגיעו הצדדים להסכמה בעניין העונש.

4. ביחס לנאשמים 4-5: על פי הודעת ב"כ הצדדים, בשל קשיים ראייתיים הנוגעים לנאשמים אלה, הוצגה הסכמה לעניין העונש, לפיה המאשימה תסתפק במאסר החופף לימי מעצרם של הנאשמים ומאסר על תנאי, וכל אחד מהנאשמים יפצה את המתלונן בסכום של 5,000 ₪.

בהתאם לכך, ביום 26.5.16 נגזר דינו של נאשם 4, למאסר בפועל לתקופה החופפת את ימי מעצרו בתיק הנוכחי (בסך הכול 177 יום), מאסר על תנאי ותשלום פיצוי למתלונן בסך 5,000 ₪.

ביום 30.6.16 נגזר דינו של נאשם 5, למאסר בפועל לתקופה החופפת את ימי מעצרו בתיק זה (סך הכול 166 ימים), מאסר על תנאי ופיצוי למתלונן בסך 5,000 ₪.

נאשם 2:

5. במהלך ניהול התיק, ולאחר שהוגש תסקיר שירות המבחן בעניינו, התברר כי הנאשם נפגע קשה בתאונת דרכים והוא מאושפז במחלקה לטיפול נמרץ בבית החולים.

ביום 22.9.16 הגיש ב"כ נאשם 2 מסמכים רפואיים, המעידים על מצבו הרפואי של הנאשם. בשלב זה הנאשם מועבר לשיקום בבית לווינסטין.

לפיכך, עניינו של נאשם זה הופרד משל האחרים, והמשך הדיון בעניינו נדחה למועד אחר.

6. יצוין כי נטען שבתאונת הדרכים הזו היה מעורב גם נאשם 3, אך הפגיעה בו קלה יותר.

תסקירי שירות המבחן:

7. ביום 23.6.16 הגיש שירות המבחן תסקיר בעניינו של נאשם 1 -

נאשם 1 בן 19, רווק, כיום שוהה בתנאים מגבילים בבית הוריו בירושלים.

תוארה משפחת המוצא של הנאשם. תוארו עברו של הנאשם ונאמר כי הוא אובחן כסובל מהפרעת קשב וריכוז ואף טופל תרופתית עד לגיל מסוים, ובשל כך עבר מסגרות לימודיות שונות, לרבות מסגרות לימוד חוץ ביתיות מיוחדות, ואף לימודים בישיבה מחוץ לארץ. הנאשם סיים 12 שנות לימוד. נאמר עוד שהנאשם התקשה להסתדר חברתית, ובמצבים בהם הוא חש פגוע ומושפל, הוא עלול להגיב באימפולסיביות ואלימות כדי להשיב לעצמו ביטחון.

בשל אי התאמה לא גויס הנאשם לשירות צבאי. בשנה האחרונה הוא עובד בעבודות מזדמנות.

צוין כי הנאשם מוכר לשירות המבחן לנוער. בשנת 2011 הופנה בגין ביצוע עבירה של היזק לרכוש במזיד והתיק נסגר בכפוף לביצוע שעות של"צ, ובשנת 2013 הופנה בגין עבירות שבל"ר ואז התרשם שירות המבחן לנוער כי הנאשם נמצא בסיכון להתדרדרות.

המעצר בגין הליך זה הינו מעצרו הראשון.

בחודש יוני 2015 נערך לנאשם אבחון פסיכולוגי והומלץ על הכוונה מקצועית מעשית.

ביחס לעבירה דנן - תואר כי הנאשם שיתף בתחושות כעס ותסכול נוכח הרגשתו שנעצר על לא עוול בכפו. לדבריו, הוא נכח במקום האירוע אך לא הפעיל אלימות ולא פגע במתלונן. הנאשם התקשה להתייחס באופן ענייני להתנהלותו הבעייתית לאורך השנים, אך אישר כי הבין שהתנהגותו בעייתית והוא זקוק להכוונה ותמיכה. הנאשם לקח אחריות לכך שלא מנע את האירוע, והביע מוכנות להליך טיפולי.

במסגרת פיקוח מעצרים השתלב הנאשם בקבוצה טיפולית, הוא השתתף ברוב המפגשים אך התקשה ליצור שיח רגשי והתבוננות פנימית מעמיקה. עם זאת, עם הזמן החל לקחת חלק פעיל יותר בקבוצה.

שירות המבחן העריך כי עברו ותחושותיו של הנאשם, המפורטים בתסקיר, מהווים גורמי סיכון להישנות התנהגות פוגעת. יחד עם זאת, בשל העובדה שזוהי ההרשעה הראשונה שלו בתחום האלימות, ובשל נכונותו לקבלת טיפול והבעת הרצון לנהל אורח חיים תקין - ישנם גורמי סיכוי לשיקום.

לאור אלה, המליץ שירות המבחן להעמיד את נאשם 1 במבחן, במסגרתו ישתלב בקבוצה טיפולית, וזאת בנוסף להטלת עונש של מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות, ותשלום פיצוי כספי למתלונן.

8. בתחילת הדיון, לאחר הגשת התסקיר, התבקש ב"כ נאשם 1 להבהיר האם ישנו שינוי כלשהו בהודאת הנאשם,

וזאת לאור האמור בתסקיר שירות המבחן. ב"כ הנאשם הדגיש כי הודאתו של מרשו עומדת על תילה, וזאת מכוח נוכחותו בזירה.

לשאלת בית המשפט, נאשם 1 אישר שהוא לא חוזר בו מהודאתו.

9. ביום 21.6.16 הוגש תסקיר שירות המבחן בעניינו של נאשם 3 -

נאשם 3 כבן 19, רווק, מתגורר עם משפחתו בירושלים. נאמר כי הנאשם הוא בן למשפחה בת שנים-עשר ילדים, המנהלת אורח חיים חרדי. לפני כשנתיים עזב הנאשם את אורח החיים החרדי ותואר כי בתחילה יצר הדבר קשיים בקשר שלו עם הוריו, אך כיום היחסים ביניהם תקינים. ילדותו ועברו של הנאשם תוארו כתקינים.

הנאשם למד במסגרות תלמוד תורה ושיבות, אך התקשה לשבת ברציפות ולהשקיע בלימוד התורה, ולכן עבר מספר מסגרות לימוד, עד שבכיתה י"ב למד במסגרת המיועדת לנערים חרדים שנפלטו ממסגרות לימוד אחרות.

בגיל 17 הופנה הנאשם לראשונה לשירות המבחן לנוער. אז וגם היום הכחיש הנאשם כל מעורבות בפלילים ומסר כי מדובר באירוע חד פעמי בו שטה אלכוהול והסתובב עם נוער שוליים. בשנת 2015 נידון הנאשם בבית המשפט לנוער ללא הרשעה בגין עבירת גניבה. כן עומדים נגדו תיקים פתוחים נוספים בעבירות אלימות ורכוש, בהם לא הוגשו כתבי אישום.

קצינת המבחן התרשמה שהנאשם מנסה ליצור תדמית חיובית ועל כן מוסר מידע באופן מניפולטיבי.

ביחס לעבירה דנן, הנאשם מסר כי שהה בברכה עם חברים אותם הכיר במהלך חייו, והם השליכו חפצים אך המשחק לא היה אלים ולא פגע באדם. המתלונן ניגש אליהם, ביקש מהם להפסיק את המשחק, קילל והניף את ידיו באגרסיביות, וכך התפתחה תגרה. הנאשם אישר כי במהלך התגרה הוא הכה את המתלונן בגבו. כן מסר שבמהלך התגרה עמד מאחורי המתלונן ולכן לא ראה מה בדיוק מתרחש. לדבריו, בעת האירוע היה שתוי, ולכן פרטים רבים מהאירוע אינם זכורים לו. הנאשם הביע חרטה על מעורבותו באירוע ואף ביטא אמפתיה בנוגע למתלונן, אך קצינת המבחן לא התרשמה כי מדובר בחרטה כנה ובלקידת אחריות מלאה. כן התרשמה כי הנאשם מטשטש את הבעייתיות בהתנהלותו ומתקשה למצוא דרכים אלטרנטיביות.

תואר כי בשיחה עם אמו של הנאשם, היא מסרה כי בתקופת מעצר הבית עבר בנה תהליך של הפנמה והבנה, ובין היתר ניתק קשרים עם חברים שונים. אך קצינת המבחן ציינה כי האם נוטה להשליך את האחריות על חבריו של בנה, ומתקשה להתייחס למעורבותו של הנאשם בפלילים בעבר.

כן ציינה קצינת המבחן כי להערכתה ההליך המשפטי לא מהווה גורם מרתיע עבור הנאשם.

לאור אלה, העריכה כי ישנם גורמי סיכון לא מעטים להתנהגות חוצת חוק בעתיד, אך ישנם גם גורמי סיכוי. לפיכך, ונוכח גילו הצעיר של נאשם 3, ממליץ שירות המבחן לשקול שילוב בהליך טיפולי באמצעות הטלת צו מבחן למשך שנה, וכן מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר מותנה, ופיצוי משמעותי למתלונן.

ראיות לעונש:

10. הוגשה הצהרת נפגע עבירה, מיום 11.9.16.

מהצהרה זו עולה כי המתלונן סובל מאז המקרה מבעיות פיזיות: דלקת מתחת לעין שמאל, סדק באף, וכאבי גב.

בנוסף, המתלונן ומשפחתו סובלים מחרדות בעקבות האירוע. המתלונן הצהיר כי הוא חושש להיות בקרבת המון אדם, ובכך מונע מעצמו הנאות רבות. אשתו סובלת מחרדות ופחדת שהנערים יפגעו במתלונן בשנית. וילדיו מפחדים ששוב יבואו להרביץ לאביהם, הם נזכרים שוב ושוב במקרה ופחדים שאביהם לא יוכל להגן עליהם. לדברי המתלונן: **"הפחד הזה רודף את כולנו יומם וליל"**.

11. הוגש הרישום הפלילי של נאשמים 1 ו- 3.

טיעונים לעונש לגבי נאשם 1:

12. בטיעוניה לעונש, ציינה ב"כ המאשימה כי כתב האישום מבטא את אחת התופעות הפליליות המכוערות ביותר בחברה הישראלית, כאשר הנאשמים, יחד עם אחרים, ביצעו "לינץ" במתלונן, שכל חטאו היה בכך שביקש להגן על ביתו הקטנה, וביקש מהנאשמים לנהוג בזהירות בברכה. המתלונן ביקש לעזוב את המקום, אך הקבוצה לא הניחה לו, הכתה אותו בחוזקה כשהוא מחזיק בידו את בתו בת ה-5, וכשהוא נפל על הרצפה הם המשיכו ותקפו אותו תוך שימוש בחפצים. הנזקים שנגרמו למתלונן, הן הנזקים הפיזיים והן הנזקים הנפשיים, אינם פשוטים.

הערכים המוגנים בעבירה זו הם הגנה על שלום הגוף, על כבוד האדם ועל הביטחון האישי.

הפנתה לפסקי דין המבטאים את חומרתן של עבירות אלימות נגד חפים מפשע, ובפרט לגבי התעמרות באנשים ש"אמרו מילה מסוימת לאדם הלא נכון".

לטענת ב"כ המאשימה, על בית המשפט להטיל עונשים מחמירים בעניין כגון זה, אף מחמירים מאלה שבפסיקה אליה הפנתה.

לטענת ב"כ המאשימה, מתחם העונש ההולם הוא בין שלוש לבין חמש שנות מאסר בפועל, לצד מאסר מותנה ופיצוי למתלונן.

באשר לחלקו של נאשם 1 באירוע, ציינה שכאמור בכתב האישום, בזמן שהמתלונן היה שרוע על הרצפה, נאשם 1, יחד עם נאשמים 2 ו- 3, בעטו בו בראשו ובגופו. הדגישה את קביעת בתי המשפט לעניין שותפות בעבירה, לפיה כאשר עבירת אלימות מסוג זה נעברת יחד עם אחרים, יש בכך כדי להטיל אימה יתרה על המתלונן הנמצא לבדו מול חבורת אנשים הפוגעים בו.

באשר לנסיבות בתוך המתחם, ציינה לקולא את הודאתו של נאשם 1 בכתב האישום המתוקן, אך ציינה כי הודאה זו

הגיעה בפתח ישיבת ההוכחות, לאחר שהמתלונן הגיע לבית המשפט למסור את עדותו, עם כל הקושי הכרוך בדבר. לחומרה, התייחסה לעברו הפלילי של הנאשם, שהורשע בעבר בעבירה שאינה עבירת אלימות, וכן הפנתה לאמור בתסקיר שירות המבחן. עוד ציינה שהנאשם ביצע את המיוחס לו, בזמן שהתנהל נגדו הליך בבית המשפט לנוער, בגינו הוא היה אז בקשר עם שירות המבחן.

ב"כ המאשימה ביקשה שלא להתחשב בעונשים שנגזרו על נאשמים 4 ו- 5, שכן המאשימה הסכימה לעונשים אלה בשל קשיים ראייתיים שהיו בנוגע לשני נאשמים אלה.

אשר לניכוי ימי מעצרו של הנאשם, ביקשה ב"כ המאשימה שלא לנכות את ימי המעצר בפיקוח אלקטרוני, והפנתה לפסיקה בעניין זה.

לאור האמור לעיל עתרה ב"כ המאשימה להטיל על נאשם 1 עונש הנמצא באמצע המתחם, מאסר על תנאי ופיצוי משמעותי למתלונן.

13. בטיעוניו לעונש הדגיש ב"כ נאשם 1 כי הודאתו של מרשו הייתה מכוח דיני השותפות. לדבריו, לנאשם לא מיוחסת כל תקיפה פיסית של המתלונן, אלא נוכחות יחד עם יתר הקבוצה.

בדבריו התייחס לגילו הצעיר של נאשם 1, שהיה בן 18 ויום במועד ביצוע העבירה. לטענתו יש ליתן משקל לכל אותם שיקולים שבית המשפט לנוער מתייחס אליהם.

הנאשם הוא הצעיר ביותר בכל הקבוצה. אין לו עבר פלילי בעבירת אלימות. הוא לקח אחריות על מעשיו, ולטענתו התרשמות שירות המבחן בעניין זה נובעת מחוסר הבנה של הסדר הטיעון. הנאשם אישר לפני קצינת המבחן את נוכחותו באירוע, כפי שמיוחס לו בכתב האישום. בנוסף, דברים אלה אמר הנאשם בתחילת הדרך, וככל שהעמיק הטיפול, התרשם שירות המבחן כי חל שינוי בתפיסות של הנאשם. כך שהתסקיר חיובי בהחלט ואף מגלה אופק שיקומי, ונובע ממנו שהנאשם רוצה באמת לתקן את דרכיו.

ב"כ הנאשם הפנה לאבחון פסיכולוגי שעבר הנאשם, ואשר הוגש לתיק הנוער בבית משפט השלום. לטענת ב"כ הנאשם, נסיבותיו האישיות של הנאשם, כפי שהן מפורטות בתסקיר, הובילו אותו לחשיבה ולדפוסי התנהגות מסוימים, וזו נקודת הפתיחה שלו.

ב"כ הנאשם ציין כי הנאשם בחור צעיר מאד, היה עצור תקופה ממושכת, כמעט שנה בסך הכול, והדבר השפיע עליו רבות. במשך כל אותה תקופה משפחתו נרתמה לסייע לו, גם הוריו שאינם בריאים, ובהם אביו שהוא נכה צה"ל. הימצאותו של הנאשם בבית, תקופה כה ארוכה של מעצר הבית, הביאה להתדרדרות במערכת היחסים בתוך הבית, גם של ההורים בינם לבין עצמם, עד כדי כך שהם נזקקו ליעוץ זוגי. בנוסף, לנאשם אח בוגר שנפגע בפיגוע וזקוק לליווי ולטיפול המשפחה, כך שהמשפחה נאלצה להתמודד עם שני ילדים הזקוקים להשגחה צמודה.

ביחס לפסיקה אליה הפנתה ב"כ המאשימה, בנוגע לניכוי ימי המעצר באיזוק מתקופת המאסר, הפנה לפסיקה לפיה לטענתו ישנה התחשבות בחלק מהימים הללו וניתן לנכות את חלקם.

לגבי האירוע טען ב"כ הנאשם כי מדובר באירוע ספונטאני, לא מתוכנן, אירוע מתגלגל, שהחל בעקבות וויכוח עם אדם

שאף לא הועמד לדין. חלקו של הנאשם דומה מאד לחלקם של האחרים שעניינם כבר נדון. ההבדל היחיד בין נאשם 1 לנאשמים 4 ו-5, הוא במספר העדים שזיהו אותם באירוע. כך שלגרסתו אין הבדל בין הנאשם לבינם. הזכיר שנאשם 4 הפר את מעצר הבית שלו ולכן שב למעצר, כך שמצבו חמור ממצבו של נאשם 1. גם נאשם 5 שוחרר למעצר בית אך שב למעצר בשל עונש בתיק אחר.

ב"כ הנאשם הדגיש כי יש להוקיע את האירוע, אך אין לשכוח שבסופו של דבר לא נגרם למתלון נזק גופני ממשי, ואין מסמכים רפואיים המעידים על נזק נפשי, שיתמכו בתצהיר נפגע העבירה.

ביחס למתחם העונש ההולם, טען ב"כ הנאשם כי המתחם אליו מכוונת ב"כ המאשימה לא מתיישב עם הפסיקה ועם חלקו של הנאשם באירוע. לטענתו, המתחם צריך לנוע בין חודשים ספורים של מאסר, שיכול שירוצה בעבדות שירות, ועד לשנת מאסר בפועל. לטענתו, עונשו של הנאשם צריך להיות בתחתית המתחם. ביחס לפסיקה שהגישה ב"כ המאשימה, ציין כי לא ניתן להקיש ממנה על אירוע זה ועל חלקו של נאשם 1, שכן מדובר באירועים שבהם פגיעות חמורות בהרבה במתלונים. הגיש פסיקה.

לפיכך ביקש ב"כ הנאשם לאמץ את המלצת שירות המבחן.

טיעונים לעונש לגבי נאשם 3:

14. בטיעוניה לעונש, ביחס לעבירה, חזרה ב"כ המאשימה על הטיעונים שטענה בעניינו של נאשם 1. ציינה כי חלקו של נאשם 3 היה משמעותי, שכן הנאשם לקח חלק פעיל בתקיפת המתלון. כאשר המתלון היה שרוע על הרצפה, ובעט בו בגופו ובראשו, עמד נאשם 3 מאחורי המתלון, אחז ברהיט מפלסטיק והכה באמצעותו את המתלון בגבו. הדגישה שוב את חומרת המעשה, אשר מתגברת כאשר בתו הקטנה של המתלון הייתה במקום. ב"כ המאשימה ביקשה כי בית המשפט ייתן יד למנוע הישנות מעשים כאלה בעתיד, תוך ענישה מחמירה של המעורבים.

הפנתה לתסקיר שירות המבחן, ממנו עולה כי הנאשם מסר מידע באופן מניפולטיבי, התגונן והשליך את האחריות על גורמים חיצוניים. בנוסף, לדבריה לא נראה כי נעשה הליך שיקומי משמעותי המצדיק התחשבות בנאשם.

גם לגבי נאשם 3 טענה ב"כ המאשימה למתחם עונש הולם בין שלוש לבין חמש שנות מאסר. לגבי העונש בתוך המתחם ביקשה למקם את הנאשם באמצע המתחם, ובנוסף לגזור עליו מאסר על תנאי מרתיע, ופיצוי למתלון.

15. ב"כ נאשם 3 הדגיש בטיעוניה לעונש, כי הנאשם בן 19 בלבד, ביצע את העבירה על גבול הקטנות, כך שקשה לייחס לו מניפולטיביות. מדובר באדם צעיר, אישיותו עדיין לא מגובשת, אך הוא לא עברייני ושליחתו אל הכלא לא תעזור. ההיפך הוא הנכון.

נאשם 3 הוא זה שדרבן את האחרים לקחת אחריות ולהגיע להסדר, הוא זה שלא רצה שהמתלון יעלה על דוכן העדים, הוא היה שתוי במהלך האירוע, לכן לא זכר אותו ואמר שהוא לא רוצה להתווכח על מה שאירע שם. כך שעל אף שהוא לא זכר את שהיה שם, הנאשם עדיין לקח אחריות ולא טשטש את חלקו. ב"כ הנאשם טען כי מדובר בתיק השייך לבית משפט השלום, וגם לכך צריך ליתן את הדעת. אמנם המעשה חמור, אך ישנם שיקולים נוספים. לדבריו הנאשם לא ביצע

את המעשה מתוך רוע.

לגבי נסיבותיו של הנאשם, ציין כי הוא בן למשפחה חרדית, שבגיל צעיר שינה את אורחות חייו ונפלט מהבית, דבר שהביא אותו לחבור לחברה שלילית. מצבו הכלכלי קשה. ההליך המשפטי גרם לנאשם לחזור אל חיק משפחתו, הם אימצו אותו חזרה וכיום הוא מתגורר איתם. זו היא הערובה הטובה ביותר לכך שהנאשם רוצה להשתקם.

ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה המתייחסת לאחידות הענישה, וטען כי יש להתייחס לאירוע כאל אירוע אחד, המשותף לנאשם 3 ולנאשמים 4 ו- 5, שעונשם כבר נגזר. לדבריו כולם היו חלק מאותה חבורה, ולא ברור מי מבני החבורה ביצע את המעשים, כך שלא ייתכן שעונשם של נאשמים 4 ו- 5 יגמר בימי מעצרם, בעוד שלגבי נאשם 3 עותרת המאשימה לעונש של 3-5 שנות מאסר.

ב"כ הנאשם הפנה גם לפסיקה המתייחסת לאזוק אלקטרוני, לפיו יש לבחון את מהות האזוק ומשתנים נוספים. במקרה זה, נאשם 3 היה באזוק כזה למעלה מ-5 חודשים ברצף.

הפנה לפסיקה מקילה בעבירות דומות.

ב"כ הנאשם ציין כי בחודש יולי 2016 היה מרשו מעורב בתאונת דרכים, נפגע בצורה קשה, עבר סדרת ניתוחים והוא מטופל עד היום. הגיש מסמכים רפואיים.

לפיכך ביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן.

16. נאשם 3 נשא דברים, אמר כי הוא מאוד מצטער על כל מה שקרה ומבין את הטעות שעשה. לדבריו זה לא היה מתוך כוונה רעה אלא בשל אלוהול ששתו. לא התכוון שהדבר יקרה, ולדבריו "אני מאד מצטער על זה ... אני לא אחזור על זה כמובן והפנמתי את כל הלקחים".

דין והכרעה:

17. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, העקרון המנחה בענישה הוא עקרון ההלימה: "קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו" (סעיף 40ב). עקרון ההלימה משמעו מתן דגש לעקרון הגמול על מעשה העבירה, כאשר הנסיבות האישיות מהוות שיקול רק לאחר מכן, בקביעת העונש בתוך מתחם הענישה.

קביעת מתחם הענישה נעשית בהתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40ג).

קביעת מתחם העונש ההולם:

18. בראש ובראשונה יש להתייחס לעונש שקבע המחוקק לצד העבירות.

עמוד 8

העונש המרבי הקבוע בצד עבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות הינו 14 שנות מאסר.

19. לצד העונש שקבע המחוקק יש להתחשב כאמור במדיניות הענישה הנהוגה.

כל אחד מהצדדים הציג פסיקה המתאימה לעמדותיו. להלן אפרט חלק ממנה:

ע"פ 5153/13 פלוני נ' מדינת ישראל (13.1.14): המערער והמתלון הם שכנים. המתלון ביקש מהמערער להסיר כבל אינטרנט שהציב על גג הבית במטרה לגנוב אינטרנט, המערער סירב ובתגובה דחף המתלון את המערער. או אז תקף אותו המערער כשהפיל אותו ארצה. למקום הגיעו שני אחיו של המערער, ובעוד המתלון שוכב על הרצפה, היכו אותו שלושתם בראשו ובכל חלקי גופו באמצעות מקלות מעץ ואתי חפירה. המתלון איבד את הכרתו ונגרמו לו מסוממות ושברים בכל חלקי גופו. בית המשפט המחוזי התחשב בהודאתם של המערער ואחיו, בהיותם צעירים, חסרי עבר פלילי, בעלי נסיבות אישיות ומשפחתיות קשות ובמצב סוציו אקונומי קשה. כן התייחס לרצון לשמור על יחסי שכנות טובים בין הצדדים. על כן נגזר על המערער עונש של שלוש שנות מאסר בפועל. הערעור נדחה.

רע"פ 6431/12 הרוש נ' מדינת ישראל (21.11.12): המתלון ובני משפחתו עמדו ברחוב לאחר אירוע משפחתי שחגגו, כשהושלך לעברם בקבוק זכוכית ממרפסת דירה סמוכה אשר הייתה בבעלות המבקש ושני נאשמים אחרים. הבקבוק התנפץ. בת משפחתו של המתלון צעקה למבקש שמעשיהם מסוכנים, והנאשמים ובכללם המבקש ירדו לרחוב כשהם מצוידים בשברי זכוכית, סכינים ואלות, ותקפו את המתלונים. לחלק מהמתלונים נגרמו פגיעות גוף ואחד מהם אף נזקק לניתוח. בית משפט השלום הרשיע את המבקש וגזר עליו עונש של 54 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט המחוזי דחה את הערעור, וכן נדחתה בקשת רשות הערעור.

ע"פ 6395/13 אלסלאם ואח' נ' מדינת ישראל (22.7.14): המערערים הם גיסים. המערער 1 חשד שהמתלון מקיים קשר עם אשתו ולכן הגיע, יחד עם המערער 2, לטיילת בנהריה שם תקפו את המתלון באגרופים ובעיטות, ריססו אותו בגז מדמיע, פגעו בראשו באמצעות מוט ברזל והמשיכו בכך גם כשהיה שרוע על הקרקע. משניסה המתלון לברוח, שיסו בו המערערים, יחד עם אחר שזהותו לא ידועה, כלב אשר הפילו לקרקע ונשך אותו בידו. בהמשך תקפו המערערים את המתלון באמצעות שוקר חשמלי, וניסו למשוך אותו לעבר כלי רכב מסוים. כתוצאה מאלה נגרמו למתלון נזקים גופניים שונים והוא אושפז בבית החולים למשך שלושה ימים. המערערים הודו במסגרת הסדר טיעון (למערער 2 יוחס אישום נוסף). על המערערים נגזר עונש של 30 חודשי מאסר בפועל. הערעור נדחה, למעט עניין הנוגע לצו מבחן.

ע"פ 4605/13 פלוני נ' מדינת ישראל (25.5.14): המערערים הם אב ובנו, ויחד עם בן נוסף הם היכו את יו"ר וועד הבית בו הם מתגוררים, לאחר שזה ביקש מהם להעביר את הסוכה שהחלו להקים, אל חלק אחר של הבית. המערערים היכו את המתלון באגרופים וגרמו לו לחבלות חמורות בפנים, הוא אושפז ונותר. על כל אחד מהמערערים נגזרו חודשיים מאסר בפועל. בית המשפט העליון קיבל את הערעור בחלקו, כך שביטל את הרשעת המערער 1 והטיל עליו עונש של שירות לתועלת הציבור בהיקף של 180 שעות, ואת עונשו של המערער 2 המיר למאסר לריצוי בעבודות שירות. וזאת משיקולי שיקום, כאשר האירוע היה חריג שבחריגים להתנהגות המערערים.

ע"פ 8319/14 מדינת ישראל נ' מלול (30.3.15): בין המשיב 1 לבין אחיו של המתלון התגלע סכסוך על רקע טענה שהאח הטריד את ידידת המשיב 1. המשיבים 1-2 הגיעו לבית המתלון לפנות בוקר ודרשו מהאח לצאת. המתלון שאל

אותם מה הם רוצים ובתגובה הם היכו אותו באגרופים. בשלב מסוים הצטרף אליהם המשיב 3 ושלושתם היכו את המתלון עד שזה התמוטט. אז גררו אותו השלושה למקום סמוך והמשיכו להכותו בכל חלקי הגוף והראש. למתלון נגרמו שברים וחבלות והוא אושפז למשך שלושה ימים. כל המשיבים הם בגירים צעירים, שלושתם הודו במיוחס להם, תסקירי שירות המבחן היו שליליים. על המשיבים 1-2 נגזר עונש של שישה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, ועל המשיב 3 נגזר עונש של ארבעה חודשי מאסר שירותו. ערעור המדינה התקבל תוך התייחסות לכך שהאירוע תוכנן מראש. עונשם של המשיבים 1-2 הוחמר לשמונה חודשי מאסר לריצוי בפועל, ועונשו של המשיב 3 הוחמר לשישה חודשי מאסר שירותו בעבודות שירות.

ע"פ 1508/16 אמסלם נ' מדינת ישראל (18.8.16): באחד הימים הגיע דר רחוב לקיוסק בו עבד המערער, פרש שמיכה על המדרכה הסמוכה, ונשכב. המערער הצטייד במוט ברזל וביקש מהמתלון לזוז. בין השניים התגלע וויכוח במהלכו נעמד המתלון ותפס את מוט הברזל בשתי ידיו. אז הלם המערער בפניו של המתלון בשתי מכות אגרופ, וחבט על ראשו באמצעות המוט. למתלון נגרמו שברים בפנים, הוא נותח ואושפז למשך חמישה ימים. המערער הודה מיד במיוחס לו, תסקיר שירות המבחן הצביע על חרטה, אמפתיה ולקיחת אחריות. בית המשפט המחוזי קבע מתחם של 12-36 חודשי מאסר בפועל, אך קבע שבמקרה זה ראוי לסטות מן המתחם לקולא בשל פוטנציאל לשיקום, וגזר על המערער עונש של שמונה חודשי מאסר בפועל. הערעור על חומרת העונש התקבל בחלקו. בית המשפט העליון קבע כי אין ספק שמדובר במעידה חד פעמית, המערער - בחור צעיר - עשה ניסיונות ממשיים לקיים הליך של "צדק מאחה", הביע חרטה בכל הזדמנות ונטל חלק חיובי בטיפול שניתן לו. לכן, בדעת רוב, הופחת עונשו של המערער לשישה חודשי מאסר שירותו במסגרת עבודות שירות.

ת"פ 8194/07 מדינת ישראל נ' לביב ואח' (20.4.09): הנאשם, יחד עם נאשמים אחרים, הגיעו לקונדיטוריה בבאר שבע שם שהה המתלון עם חמש בנות. המתלון השמיע הערה בנוגע לאוכל שהזמינו הנאשם ושותפיו, ובתגובה הזמין הנאשם את המתלון לצאת החוצה כדי להתקוטט. המתלון סירב ואחד משותפיו של הנאשם תקף את המתלון כך שנגח בראשו והיכה אותו באגרופים, ואז הנאשם והאחרים הצטרפו למכות. הנאשם הרים כיסא לעבר המתלון, אחת הבנות הדפה את הכיסא ונחבלה, הנאשם הרים שוב את הכיסא והיכה בו את המתלון עד שהכיסא נשבר. הנאשם ושותפיו המשיכו להכות את המתלון באגרופים ובעיטות גם כששכב על הקרקע. המתלון איבד את הכרתו לזמן קצר, נגרמו לו שברים בפנים, חבלות ושטפי דם. תסקיר שירות המבחן היה חיובי בעיקרו. על המשיב נגזרו שישה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות.

20. ניתן לראות כי קשת הענישה רחבה, ונעה בין חודשי מאסר בודדים שירותו בדרך של עבודות שירות, ועד למספר שנים של מאסר לריצוי בפועל, באירועים חמורים מאלה שבענייננו.

21. הערכים המוגנים בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, הם הגנה על שלמות הגוף, והביטחון האישי של כל אדם.

22. אין צורך להכביר במילים אודות חומרת מעשיהם של הנאשמים.

המתלון, אשר ביקש להגן על בתו הקטנה וניסה ליהנות מבילוי משפחתי בבריכה, הותקף על ידי הנאשמים וחבריהם ונחבל.

על פי עובדות כתב האישום המתוקן בשלישית, נאשמים 1 ו- 3 היו חלק מקבוצת אנשים ששהו בברכה, השתוללו וזרקו חפצים, קבוצה שבה נאשם 2 ולפחות שלושה אנשים נוספים. המתלון ביקש מאחד מאנשי הקבוצה האחרים להיזהר בהשתוללות שלא יפגעו בבתו בת החמש, ששהתה בברכה. המתלון יצא מהברכה, וכאשר היה בדרכו לכיוון היציאה, כשהוא מחזיק את בתו על הידיים, אנשי הקבוצה התקרבו אליו ותקפו אותו, תוך שהם מאיימים עליו ומקללים אותו, דוחפים אותו, מכים אותו בפניו ובוועטים בו, ולאחר שהמתלון נפל בעקבות חבטה של אחד המעורבים האחרים, בעטו בו הנאשמים בגופו ובראשו, ואחד מהתוקפים אף היכה אותו בגבו ברהיט מפלסטיק. הקבוצה, שהנאשמים משתייכים אליה, המשיכה לבעוט במתלון, להכות אותו באגרופים ולזרוק עליו כיסאות. הכול לעיני אשתו וילדיו.

במקרה זה הערכים המוגנים אכן נפגעו, כאשר המתלון נפגע בצורה פיזית, ולאירוע השלכות נפשיות על המתלון ועל בני משפחתו.

23. בתי המשפט הדגישו לא אחת את הצורך להילחם בתופעת האלימות הגואה בחברה, המחייב מדיניות ענישה מרתיעה. כך בע"פ 4173/17 פלוני נ' מדינת ישראל (16.8.07):

"רבות נאמר בבתי המשפט על תופעת האלימות הפושה בחברה הישראלית ועל הצורך של איחוד כוחות של כל הרשויות לצורך מלחמה בתופעה זו. תפקידו של בית המשפט במאבק הוא הטלת עונשים מרתיעים ומשמעותיים על הנוקטים באלימות לפתרון סכסוכים, על מנת להעביר מסר, הן לעברין האינדיווידואלי, והן לעבריינים הפוטנציאליים ולחברה כולה, כי אין החברה טולרנטית להתנהגויות מעין אלה".

וכן בע"פ 941/13 אבירם פרץ נ' מדינת ישראל (26.11.13):

"בית המשפט העליון עמד לא אחת על הצורך בהתרת עבריינים הפונים "לפתור סכסוכים" בכוח הזרוע. בפסקי דין רבים נקבע כי יש להילחם בנגע האלימות ולהטיל עונשים מרתיעים ומשמעותיים על מי שבחר בדרך האלימות, למען יועבר מסר מתאים לעבריינים ולחברה כולה".

24. בעניינו, מדובר בעבירה שנעשתה בצוותא, על ידי מספר שותפים, אשר גרמה לנזק משמעותי למתלון ולמשפחתו, אף אם לא ברור מי מבין הנאשמים ביצע כל חלק מהאירוע. לנאשמים לא הייתה כל הצדקה לביצוע המעשים החמורים, וטענת נאשם 3 אודות שכרותו בעת ביצוע המעשים אינה מקלה עימו, אלא להיפך, היא מעידה על מסוכנותו לאחר שתיית משקאות משכרים.

לקולא יצוין כי מדובר באירוע ספונטאני ובלתי מתוכנן.

לגבי נאשם 1, יש לקחת בחשבון את ההסכמה, לפיה אחריותו נובעת מדיני השותפות ואין טענה כי תקף את המתלון במו ידיו, זאת להבדיל מנאשם 3, אשר מיוחסת לו תקיפת המתלון באופן ממש.

25. לנוכח מכלול הנסיבות, אני קובעת כי מתחם העונש ההולם, בעניינו של נאשם 1, הוא בין 12 לבין 30 חודשי מאסר בפועל, ובעניינו של נאשם 3, בין 16 לבין 36 חודשי מאסר בפועל.

עמוד 11

קביעת העונש בתוך המתחם:

26. בראש ובראשונה יש להתייחס לטענת ב"כ הנאשמים, לפיה יש להשוות את עונשם של הנאשמים, לעונשים שנגזרו על נאשמים 4 ו- 5, בטענה בדבר "אחידות הענישה".

כאמור, על כל אחד מנאשמים 4-5 נגזר עונש מאסר החופף לתקופות מעצר, מאסר על תנאי, ותשלום פיצוי למתלון בסך 5,000 ₪.

לטענת באי כוח הנאשמים, אין כל מידע מי מבין השותפים ביצע בפועל כל חלק מהמעשים, וההבדל היחיד בין נאשמים 1 ו- 3 לבין נאשמים 4 ו- 5, הוא במספר העדים שהיו במקום וראו אותם מבצעים את העבירה.

עקרון אחידות הענישה הינו עקרון יסוד במשפט הפלילי, ומטרתו להבטיח שוויון בפני החוק. ואולם, בענייננו, אין להחיל עיקרון זה, משני טעמים:

האחד, נאשמים 4 ו- 5 הורשעו בניסיון לתקיפה בנסיבות מחמירות, עבירה שהעונש לצידה שש שנות מאסר. ואילו נאשמים 1 ו- 3 הורשעו בניסיון לחבלה חמורה בנסיבות מחמירות, עבירה שהעונש לצידה 14 שנות מאסר.

השני, הענישה המקלה בעניינם של נאשמים 4 ו- 5, נובעת מקשיים ראיתיים. לפיכך אין בעונש המוסכם לגביהם, כדי להשליך על עונשם של נאשמים 1 ו- 3.

לפיכך, דין הטענה לגבי אחידות הענישה להידחות.

27. באשר לנאשם 1 -

לזכותו של נאשם 1 יש לציין את הודאתו, את גילו הצעיר-בן 18 ויום בעת ביצוע העבירה-ואת הנכונות שהביע לקבל טיפול ולנהל אורח חיים תקין, כמפורט בתסקיר שירות המבחן. כן יש לציין את הפגיעה שנגרמה למשפחתו של נאשם 1 בשל מעצר הבית שלו, ואת העובדה שהמשפחה מטופלת בילד חריג. בנוסף יש להתחשב בתקופה בה שהה באיזוק אלקטרוני ובמעצר בית מלא.

לחומרה יש להתייחס לאמור בתסקיר שירות המבחן, בדבר מסוכנות להישנות התנהגות פוגעת, ולעובדה שיש לנאשם עבר פלילי, אם כי לא בעבירת אלימות.

28. ובאשר לנאשם 3 -

לקולא יש לציין את הודאתו של הנאשם ואת גילו הצעיר, וכן את מצבו הרפואי בעקבות תאונת הדרכים שעבר לפני מספר חודשים, כעולה מהמסמכים הרפואיים שהוגשו. בנוסף יש להתחשב בתקופה הממושכת בה שהה באיזוק אלקטרוני ובמעצר בית מלא.

לחומרה יש להתייחס לעברו הפלילי, לתסקיר שירות המבחן, ולעובדה שהנאשם היה שתוי בעת ביצוע המעשים.

29. לענין גילם הצעיר של הנאשמים, אפנה לדברי כב' השופט ג'וראן בע"פ 2420/15 אבטליון נ' מדינת ישראל (29.11.15), להתייחסות למונח 'בגירים צעירים':

"הקלה בעונשו של בגיר צעיר לא תיעשה, אלא אם בית המשפט השתכנע על יסוד החומר המונח בפניו, כי מתקיימות בבגיר הצעיר אותן נסיבות מיוחדות העשויות להצדיק מתן הקלה מסוימת בעונשו - וזאת, במסגרת הכללים הקבועים בדין. ויודגש, "בגיר צעיר" אינו מעין "מונח קסם", המצדיק כשלעצמו הקלה בעונשו של נאשם המשתייך לקבוצת הגילאים המסוימת - אלא מדובר בקבוצת משתנים, אשר יש לבחון את המידה שבה הם מתקיימים בכל נאשם בגיר צעיר לגופו".

30. אשר להמלצת שירות המבחן להטיל על הנאשמים עונשי מאסר לריצוי בעבודות שירות - תפקידו של שירות המבחן לטפל בנאשמים. לעומת זאת, בית המשפט מופקד על השמירה על האינטרס הציבורי, הכולל הגנה על שלום הציבור, הרתעה, גמול ויתר שיקולי הענישה. לאור נסיבות הענין בכללותן, אינני רואה מקום לקבל את עמדת שירות המבחן.

31. לאור כל האמור לעיל, יש לגזור על הנאשמים עונשי מאסר בפועל, שיהיה בהם כדי להוקיע את התנהגותם ומעשיהם של הנאשמים, וכדי להרתיע את הנאשמים ואחרים מהתנהגות אלימה, הפוגעת קשות בערכים המוגנים, תוך התחשבות בנסיבות לקולא לגבי כל אחד מהנאשמים, ובהן, כאמור, הודאתם של הנאשמים; גילם הצעיר של הנאשמים; שהייתם במעצר בפיקוח אלקטרוני; הנסיבות המפורטות בתסקירי שירות המבחן; ומצבו הרפואי של נאשם 3.

סיכום:

32. לאור האמור לעיל, אני דנה את הנאשמים כמפורט להלן:

נאשם 1:

א. מאסר בפועל למשך 14 חודשים. מתקופת המאסר יש לנכות את ימי מעצרו של הנאשם בבית המעצר - מיום 9.7.2015 עד 10.8.2015.

ב. מאסר על תנאי של 6 חודשים, אותו לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור, תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר, כל עבירת אלימות מסוג פשע.

ג. הנאשם ישלם למתלונן פיצוי בסך 10,000 ₪.

נאשם 3:

א. מאסר בפועל למשך 18 חודשים. מתקופת המאסר יש לנכות את ימי מעצרו של הנאשם בבית המעצר - מיום 6.7.2015 עד 10.9.2015; ומיום 31.11.2015 עד 13.12.2015.

ב. מאסר על תנאי של 6 חודשים, אותו לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור, תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר, כל עבירת אלימות מסוג פשע.

ג. הנאשם ישלם למתלונן פיצוי בסך 10,000 ₪.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ז' תשרי תשע"ז, 09 אוקטובר 2016, במעמד הצדדים.

**רבקה פרידמן-פלדמן,
שופטת**